

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, na osnovu članka V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 39. stavak 1. Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika, na sjednici održanoj od 3. do 5. ožujka 2015. godine, donijelo je

ODLUKU

I.

Povijesno područje – Nekropola sa stećcima na lokalitetu Kunja u selu Argud, općina Konjic, proglašava se nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nacionalni spomenik).

Nacionalni spomenik čini nekropola sa 110 stećaka.

Nacionalni spomenik se nalazi na prostoru koji obuhvata k.č. 1229 i dio k.č. 1228, k.o. Argud, općina Konjic, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.

Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH" br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07).

II.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) dužna je osigurati pravne, znanstvene, tehničke, administrativne i financijske mjere za zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnog spomenika.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) utvrdit će tehničke uvjete i osigurati financijska sredstva za izradu i postavljanje informacijske ploče s osnovnim podacima o spomeniku i odluci o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom.

III.

S ciljem trajne zaštite nacionalnog spomenika, na prostoru definiranom u točki I. stavak 3. ove odluke utvrđuje se **zona zaštite**, koju čine kompletna k.č. 1229 i dio k.č. 1228, k.o. Argud, općina Konjic.

Obuhvat zone zaštite počinje sa tromeđe k.č. 1231, 1204 i 1229, te ide istočno granicom k.č. 1229 sak.č. 1205 i 1209, do tromeđe k.č. 1229, 1209 i 1228. Granična linija zone zaštite zatim nastavlja pravolinijski do točke na granici k.č. 1228 i 1227 čije su koordinate Y=6523818 X=4819792, te nastavlja granicom ovih parcela do tromeđe k.č. 1227, 1228 i 1229. Linija dalje nastavlja granicom k.č. 1229 sa k.č. 1227, 1230 i 1231 i vraća se na polaznu točku u tromeđi k.č. 1231, 1204 i 1229 i time je zatvorena zona zaštite. Površina zone zaštite je 2.221 m².

Na definiranom prostoru utvrđuju se sljedeće mjere zaštite:

- dopušteni su isključivo istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi,

radovi na tekućem održavanju, uključujući i one koji imaju za cilj prezentaciju spomenika, uz odobrenje federalnog ministarstva nadležnog za prostorno uređenje (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) i stručni nadzor nadležne službe zaštite naslijeđa na razini Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: nadležna služba zaštite);

- obavljanje radova na infrastrukturi dopušteno je samo pod izuzetnim slučajevima, ako su ti radovi neophodni za prezentaciju nacionalnog spomenika, osiguranje pristupa nekropoli ili njezinog održavanja, pod uvjetom da ne ugrožavaju integritet područja, te uz odobrenje nadležnog ministarstva i stručno mišljenje nadležne službe zaštite;
- radovi na uređenju lokaliteta i radovi na saniranju oštećenja dopušteni su isključivo uz prethodno izrađen plan sanacije, restauracije i konzervacije, te uz odobrenje nadležnog ministarstva i nadzor nadležne službe zaštite;
- nije dopušteno pomjeranje nadgrobnika sa grobova na bilo koju drugu lokaciju;
- nije dozvoljeno čišćenje spomenika od lišaja i mahovine niti skidanje patine sa kamena;
- izuzetno od prethodne alineje, dozvoljeno je čišćenje stećaka u slučaju da je ono neophodno za istragu epigrafskih ili dekorativnih elemenata stećka, uz prethodno izrađen elaborat i odobrenje nadležnog ministarstva;
- elaborat treba biti zasnovan na biološkim, kemijskim, fizičkim i drugim analizama za koje konzervator utvrdi da su neophodne, te sadržavati odgovarajuće konzervatorske mjere i procjenu utjecaja načina čišćenja na kamen, te je neophodno da budu provedene tako da bude otklonjena samo prljavština ili flora, a da patina na kamenu bude sačuvana;
- prostor spomenika bit će otvoren i dostupan javnosti, a može se rabiti u edukativne i kulturne svrhe;
- zabranjeno je odlaganje svih vrsta otpada.

U cilju trajne zaštite nacionalnog spomenika utvrđuje se **zaštitni pojas**, koji čine dijelovi k.č. 1204, 1205, 1209, 1227, 1228, 1230 i 1231, k.o. Argud, općina Konjic. Obuhvat zaštitnog pojasa počinje sa tromeđe k.č. 1203, 1204 i 1205 i ide istočno pravolinijski do točke na k.č. 1209 čije su koordinate $Y=6523829$ $X=4819844$, te nastavlja pravolinijski do tromeđe k.č. 1228, 1215 i 1227. Granična linija zaštitnog pojasa zatim ide pravolinijski do točke na granici k.č. 1227 i 1230 čije su koordinate $Y=6523782$ $X=4819774$, te nastavlja pravolinijski do tromeđe k.č. 1230, 1232 i 1231, gdje se vraća na polaznu točku u tromeđi k.č. 1203, 1204 i 1205 i time je zatvoren zaštitni pojas. Površina zaštitnog pojasa je 3.387 m^2 .

Na definiranom prostoru utvrđuju se slijedeće mjere zaštite:

- nije dozvoljena eksploatacija kamena, lociranje potencijalnih zagađivača okoline, izgradnja industrijskih objekata i magistralne infrastrukture i drugih objekata, odnosno izvođenje radova koji tijekom izgradnje ili tijekom eksploatacije mogu ugroziti nacionalni spomenik.

Vlada Federacije dužna je posebice osigurati provođenje slijedećih mjera:

- izradu geodetskog snimka postojećeg stanja;
- izradu Plana sanacije, restauracije, konzervacije i prezentacije nacionalnog spomenika, koji treba sadržavati arheološku istragu prostora nacionalnog spomenika; uređenje nekropole i uklanjanje samonikle vegetacije i redovito održavanje spomenika.

IV.

Svi pokretni nalazi, koji tijekom arheološke istrage budu nađeni, bit će pohranjeni u najbližem muzeju koji ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete ili u Zemaljskom muzeju Bosne i Hercegovine u Sarajevu, obrađeni i prezentirani na odgovarajući način.

Izuzetno od stavka 1. ove točke, u periodu do ponovnog otvaranja Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine, a u slučaju da najbliži muzej ne ispunjava kadrovske, materijalne i tehničke uvjete, nositelji arheoloških istraga dužni su podnijeti pisani zahtjev Povjerenstvu da odredi instituciju u kojoj će arheološki nalazi biti privremeno pohranjeni.

Sav pokretni i nepokretni arheološki materijal koji bude nađen tijekom arheoloških istraga neophodno je stručno obraditi.

Arheolog – voditelj arheoloških istraga dužan je nakon izvršenih arheoloških radova podnijeti izvješće Povjerenstvu i instituciji koja je obavila istrage.

Arheolog – voditelj arheoloških istraga mora imati na raspolaganju sav pronađeni pokretni i nepokretni arheološki materijal dok traje istraga i dok ne završi izvješće, a najduže za period od tri godine.

Paralelno s izvođenjem arheoloških istraga, neophodna je sukcesivna konzervacija nepokretnih nalaza na lokalitetu i konzervacija pokretnog arheološkog materijala i njegovo pohranjivanje u odgovarajuće prostore (depoe).

Nakon dostavljanja izvješća o provedenoj istrazi, Povjerenstvo će utvrditi pokretne nalaze na koje će biti primjenjivane mjere zaštite koje Povjerenstvo utvrđuje.

Iznošenje pokretnih nalaza iz stavka 1. ove točke iz Bosne i Hercegovine nije dopušteno.

Izuzetno od odredbe stavka 8. ove točke, ukoliko voditelj istrage utvrdi da je neophodna obrada nekog nalaza izvan zemlje, dokaze o tomu prezentirat će Povjerenstvu, koje može dopustiti privremeno iznošenje nalaza iz zemlje pod detaljno utvrđenim uvjetima njegovog iznošenja, postupanja s njim tijekom boravka izvan zemlje i njegovog povratka u Bosnu i Hercegovinu.

V.

Stavljaju se izvan snage svi provedbeni i razvojni prostorno-planski spisi u dijelu u kojemu su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

VI.

Svatko, a posebice nadležni organi Federacije Bosne i Hercegovine, kantona, gradske i općinske službe, suzdržat će se od poduzimanja bilo kakvih radnji koje mogu oštetiti nacionalni spomenik ili dovesti u pitanje njegovu zaštitu.

VII.

Ova odluka dostavit će se Vladi Federacije, nadležnom ministarstvu, nadležnoj službi zaštite i općinskom organu uprave nadležnom za poslove urbanizma i katastra, radi provedbe mjera utvrđenih u tič. II. – VI. ove odluke, te nadležnom općinskom sudu radi upisa u zemljišne knjige.

VIII.

Sastavnim dijelom ove odluke je obrazloženje sa pratećom dokumentacijom, koje je dostupno na uvid zainteresiranim osobama u prostorijama i na web-stranici Povjerenstva (<http://www.kons.gov.ba>).

IX.

Prema članku V. stavak 4. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, odluke Povjerenstva su konačne.

X.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovu odluku Povjerenstvo je donijelo u sljedećem sastavu: Zeynep Ahunbay, Martin Cherry, Amra Hadžimuhamedović, Dubravko Lovrenović i Ljiljana Ševo..

Predsjedatelj Povjerenstva

Dubravko Lovrenović

Broj: 02-2.3-64/15-3
4. ožujka 2015. godine
Sarajevo

O b r a z l o ž e n j e

I – UVOD

Na osnovu članka 2. stavak 1. Zakona o provedbi odluka Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika, uspostavljeno prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, "nacionalni spomenik" je dobro koje je Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika proglasilo nacionalnim spomenikom, sukladno čl. V i VI Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, kao i dobra upisana na Privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 33/02), sve dok Povjerenstvo ne donese konačnu odluku o njihovom statusu, a za što ne postoji vremensko ograničenje i bez obzira da li je za dotično dobro podnesen zahtjev.

Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika primilo je, dana 8. rujna 2011. godine, prijedlog od Službe za opću upravu, društvene djelatnosti i inspeksijske poslove Općine Konjic za proglašenje dobra **Nekropole stećaka u naseljenom mjestu Argud, Konjic**, nacionalnim spomenikom.

Sukladno odredbama Zakona, a na osnovu članka V. stavak 4. Aneksa 8. i članka 35. Poslovnika o radu Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika, Povjerenstvo je pristupilo provedbi postupka za donošenje konačne odluke za proglašenje dobra nacionalnim spomenikom.

Izjava o značaju dobra

O kontinuitetu naseljenosti Bjelimića svjedoče brojni materijalni tragovi naročito iz prapovijesti, doba antike i srednjeg vijeka. Naselje Argud se razvilo na jednom kraku takozvanog vlašskog puta, koji je rabljen za periodične dolaske Vlaha stočara na plato planine Visočice. Iz perioda srednjeg vijeka u Argudu je sačuvano nekoliko nekropola, koje karakterizira masivnost i brojnost stećaka, pretežno sanduka..

Na lokalitetu Kunja nalazi se 110 nadgrobnika; 3 sljemenjaka i 107 sanduka. Ukrašeno je 6 stećaka.

II – PRETHODNI POSTUPAK

Tijekom vođenja postupka izvršen je uvid u:

- podatke o sadašnjem stanju i namjeni dobra, uključujući opis, arhitektonski snimak i fotografije;
- uvid u sadašnje stanje dobra;
- kopiju katastarskog plana;
- zemljišno-knjižni izvadak;
- povijesnu, arhitektonsku ili drugu dokumentarnu građu o dobru, koja je data u popisu rabljene dokumentacije u okviru ove odluke.

Prema odredbi članka V. stavak 2. Aneksa 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini i članka 37. Poslovnika o radu Povjerenstva, prije donošenja konačne odluke o proglašenju dobra nacionalnim spomenikom, Povjerenstvo će pružiti mogućnost vlasniku predloženog nacionalnog spomenika, podnositelju peticije, institucijama nadležnim za očuvanje naslijeđa, stručnim i znanstvenim institucijama, stručnjacima i znanstvenicima, kao i drugim

zainteresiranim osobama da iznesu svoje stavove. Sukladno tomu, Povjerenstvo je poduzelo slijedeće aktivnosti:

- Dopisom broj: 05.2-35.2-8/11-121; od 20.09.2011. godine, Povjerenstvo je zatražilo dostavljanje dokumentacije, napomena, sugestija i stavova vlasnika u vezi sa proglašenjem *Nekropola sa stećcima na lokalitetima Muzge, Kuna i Jesenice u naselju Argud, Konjic* od: Općine Konjic (Načelnik; Organ uprave nadležan za poslove urbanizma i katstra), Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta.

- U "Službenom glasniku BiH", broj 55/14, objavljena je Obavijest o pokretanju postupka proglašenja predmetnog i drugih dobara nacionalnim spomenicima, sa pozivom vlasnicima i drugim zainteresiranim fizičkim i pravnim osobama, tijelima i institucijama da u roku od 30 dana dostave Povjerenstvu svoja stajališta u vezi sa proglašenjem dobara nacionalnim spomenikom.

Do donošenja odluke, Povjerenstvu je dostavljena slijedeća dokumentacija:

- Dopis Službe za opću upravu, društvene djelatnosti i inspekcijske poslove Općine Konjic broj: 09-42-3-1942/11 od 07.09.2011. godine, Povjerenstvu je dostavljen Obrazac peticije za proglašenje dobara nacionalnim spomenikom, podaci o lokalitetima Muzge, Kuna i Jesenice, Kopije katastarskih planova i Katastarskoknjižni ulošci;
- Dopis Federalnog ministarstva prostornog uređenja broj: 03-23-2-1354,1355,1356,1367,1368...1373/11 od 27.09.2011. godine, Povjerenstvo je obaviješteno da Ministarstvo ne raspolaže podacima niti dokumentacijom u vezi sa predmetnim dobrom;
- Dopis Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta broj: 07-40-4-4073-1/11, od 12.10.2011. godine, kojim su Povjerenstvu dostavljeni podaci o evidenciji i statusu prethodne zaštite za predmetno dobro;
- Dopis Službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina Općine Konjic broj: 05-32-940/14 od 12.12.2014. godine, Povjerenstvu je dostavljena kopija katastarskog plana;
- stav vlasnika zemljišnih parcela do donošenja Odluke nije dostavljen.

Na osnovu uvida u prikupljenu dokumentaciju i stanje dobara, utvrđeno je slijedeće:

1. Podatci o dobru

Lokacija

Naseljeno mjesto Argud, udaljeno je od centra Konjica oko 30 km zračne linije u pravcu sjeverozapada. Lokalitet Kunja je smješten na nadmorskoj visini od 1043 m, zemljopisnoj širini N 43°31'16.48" i zemljopisnoj dužini E 18°17'11.59".¹

Nacionalni spomenik se nalazi na prostoru koji obuhvata k.č. 1229 i dio parcele k.č. 1228 k.o. Argud općina Konjic, Federacija Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina.

---

¹ www.google earth.com (28. 10. 2014.).

Povijesni podatci

U široj okolini Konjica, u ranije doba srednjeg vijeka, postojali su župa Neretva, dio župe Zagorja (kraj oko Bjelimića) i dio Komske župe (kraj oko Glavatičeva). Najstariji spomen župe Neretve zabilježen je u Ljetopisu popa Dukljanina.² Župa Neretva se prostirala između župa Rame i Koma. Prema Ljetopisu župa Neretva pripadala je oblasti Podgorja. Pretpostavlja se da je već polovinom XI. stoljeća, ova župa bila priključena srednjovjekovnoj bosanskoj državi. Od tada do dolaska bana Tvrtka na vlast 1353. godine imala je poseban status u bosanskoj državi. Oko polovine XIV. stoljeća u župi Neretvi može se pratiti intenzivnija ekonomska i politička aktivnost bosanskih vladara. Početkom XV. stoljeća došlo je do razgraničenja kasnije "Kraljeve zemlje" i feudalne oblasti Kosača. Od 1404. godine do 1463. godine bosanski dio župe Neretve pripada "Kraljevoj zemlji", a humska Neretva i Kom pripadaju feudalnoj oblasti Kosača – kasnijoj Hercegovini. Granica ovih dviju oblasti je bila rijeka Neretva, od granica župe Kom do granica župe Rame. Područje koje se nalazilo na lijevoj obali Neretve pripadalo je Kosačama, a ono na desnoj obali rijeke "Kraljevoj zemlji".³

Područje Bjelimića je naseljeno od najstarijih vremena o čemu svjedoči mnogobrojni arheološki nalazi pronađeni na lokalitetu gradine u selu Odžaci.⁴ U srednjem vijeku Bjelimići su ulazili u sastav župe Zagorje, a čitavim područjem gospodarila je vlastelinska porodica Čemerovića. Iz ovog posjeda Čemerovića formirao se i kasniji timar begova Šurkovića.⁵ Samo naselje se razvilo na jednom od takozvanih Vlaških puteva koji je rabljen za kretanje polunomadskih stočara uglavnom Vlaha, koji su naseljavali šire područje planine Velež. Ova praksa ljetnog boravka stočara iz Podveležja na području Bjelimića zadržala se do danas. U XV. stoljeću Bjelimići su bili poseban upravni kotar, čiji je centar bio grad Veletin. U pisanim povijesnim izvorima spominje se pet puta.⁶ Od XV. stoljeća Bjelimići su u posjedu Kosača, iako su još od 1442. godine pripadali Bosni odnosno "Kraljevoj zemlji".⁷ U prvom pohodu Mehmeda Fatih iz 1463. godine osvojena je šira oblast Neretve, kao i Župa Zagorje, u čijem sastavu su bili i Bjelimići. U protuakciji hercega Stjepana Vukčića Kosače ove župe su privremeno oslobođene od Otomana.

---

² Tibor Živković je u svom radu "Gesta regum Sclavorum" analizirao obje redakcije LJPD i njihov međusobni odnos, tj. takozvanu "hrvatsku redakciju" (HR), izvorno napisanu na latinskom jeziku, te "latinsku redakciju" (LR). Naratološka analiza obje redakcije ustvrdila je da je HR i LR sastavila ista osoba, što nameće zaključak da je HR prvobitna redakcija, a LR konačna verzija LJPD. Također, je mišljenja da je pisac Ljetopisa bio stranac, koji je, prije nego što se u Dalmaciji nastanio — dosta putovao i čitao i da je pripadao katoličkoj crkvi. Na osnovu analiziranih dokumenata i događaja smatra da je Pop Dukljanin "Gesta regum Sclavorum" pisao u drugoj polovici XIII stoljeća, a ne polovicom XII stoljeća kakvo je bilo zastupljeno mišljenje u znanosti. Živković, Tibor. Gesta regum Sclavorum. Beograd: Istorijski institut Beograd – Manastir Ostrog, Tom II., 2009.

³ Anđelić, dr. Pavao, Teritorijalopolitička organizacija srednjovjekovne župe Neretve i njezino mjesto u širim političkim okvirima u: Studije o teritorijalopolitičkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne, Sarajevo, 1982., str. 108. – 110.

⁴ Anđelić, dr. Pavao, Historijski spomenici Konjica i okoline, Konjic, 1975., str. 32.

⁵ Anđelić, dr. Pavao, Teritorijalopolitička organizacija srednjovjekovne župe Neretve i njezino mjesto u širim političkim okvirima u: Studije o teritorijalopolitičkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne, Sarajevo, 1982., str. 102.

⁶ Anđelić, dr. Pavao, Historijski spomenici Konjica i okoline, Konjic, 1975., str. 150.

⁷ Anđelić, dr. Pavao, Teritorijalopolitička organizacija srednjovjekovne župe Neretve i njezino mjesto u širim političkim okvirima u: Studije o teritorijalopolitičkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne, Sarajevo, 1982., str. 112.

Već 1465. godine otomanska vojska pod vodstvom Isa-bega Isakovića ponovno osvaja ove krajeve. Godine 1469. Bjelmići su u sastavu Neretvanskog kadiluka, koji je postojao sve do kraja XVI. stoljeća. U ovom periodu Otomani su na prostoru Bjelimića formirale timar, koji je dodijeljen porodici Šurkovića.⁸

2. Opis dobra

Lokalitet Kunja se nalazi na puta koji iz naseljenog mjesta Argud vodi do naseljenog mjesta Svijenča. Lokalitet je smješten na istočnoj strani puta. Nekropola je smještena na šumovitom brežuljku i prostire se na dvije parcele ograđene žicom.

Na lokalitetu je tehnički obrađeno 110 stećaka; 3 sljemenjaka, 107 sanduka.

Stanje stećaka

Stećak br. 1. – sanduk sa postoljem, ukrašen, utonuo, sa sjeverne i južne strane zasut zemljom, obrastao šibljem, prekriven humusom i travom, vidljivi dio obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 128x60x86 cm.

U gornjem dijelu preko čeonih i bočnih strana pruža se traka u vidu povijene loze sa trolistom. Ukras je rađen kombinacijom tehnike reljefnog ispupčenja i udubljenja. Vidljiv je sa istočne čeonice i južne bočne strane, dok je sa ostalih strana zasut zemljom.

Stećak br. 2. – sanduk, ukrašen, utonuo, prevrnut na bočnu stranu, sa sjeverne strane zasut zemljom, obrastao šibljem, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x74x80 cm.

Na čeonici zapadnoj strani nalazi se motiv štita ispod kojeg se nalazi mač, kojemu je vidljiv samo balčak, dok se vrh mača ne vidi jer je stećak utonuo. Na sredini štita nalazi se predstava ljudske ruke savijene u laktu i ispruženih prstiju. Ukrasi su rađeni tehnikom reljefnog ispupčenja. U donjem dijelu štita nalazi se predstava rozete rađene tehnikom udubljenja.

Stećak br. 3. – sljemenjak sa postoljem, sa južne strane obrastao šibljem, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 150x68x80 cm.

Stećak br. 4. – sljemenjak, utonuo, sa sjeverne i južne strane zasut zemljom, obrastao šibljem, prekriven humusom i travom, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x86x70 cm.

Stećak br. 5. – vjerojatno sanduk, utonuo, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 100 cm.

Stećak br. 6. – sanduk utonuo, zasut zemljom, obrastao šibljem, mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 166x80x30.

---

⁸ Anđelić, dr. Pavao, *Teritorijalnopolićka organizacija srednjovjekovne župe Neretve i njezino mjesto u širim političkim okvirima* u: Studije o teritorijalnopolićkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne, Sarajevo, 198.2, str. 102.

Stećak br. 7. – sanduk, utonuo, obrastao šibljem, mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 200x130x50 cm.

Stećak br. 8. – sanduk, utonuo, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 185x120 cm.

Stećak br. 9. – vjerojatno sandukutonuo, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 130x70 cm.

Stećak br. 10. – sanduk, utonuo, obrastao šibljem, mahovinom i lišajevima, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 170x80x75 cm.

Stećak br. 11. – vjerojatno sanduk, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 170x96x16 cm.

Stećak br. 12. – sanduk, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x84x110 cm.

Stećak br. 13. – sanduk sa postoljem, ukrašen, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180 x 70 x 50 cm.

U gornjem dijelu preko čeonih i bočnih strana pruža se traka u vidu povijene loze sa trolistom. Ukrašen je rađen kombinacijom tehnike reljefnog ispupčenja i udubljenja.

Stećak br. 14. – sljemenjak sa postoljem, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 150x80x100 cm.

Stećak br. 15. – sanduk sa postoljem, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu istok – zapad,

- dimenzije stećka su: 195x70x70 cm.

Stećak br. 16. – sanduk, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu istok – zapad,

- dimenzije stećka su: 170x75x85 cm.

Stećak br. 17. – sanduk, obrastao mahovinom i lišajevima, orijentiran u pravcu istok – zapad,

- dimenzije stećka su: 180x70x5 cm.

Stećak br. 18. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad-istok,

- dimenzije stećka su: 180x100x40 cm.

Stećak br. 19. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x50x30 cm.

Stećak br. 20. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x90x30 cm.

Stećak br. 21. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 210x140x80 cm.

Stećak br. 22. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 200x80x65 cm.
- Stećak br. 23.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 190x90x80 cm.
- Stećak br. 24.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 200x90x60 cm.
- Stećak br. 25.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 180x80x50 cm.
- Stećak br. 26.** – sanduk sa postoljem, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 140x20 cm.
- Stećak br. 27.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 220x120x104 cm.
- Stećak br. 28.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 190x130x7 cm.
- Stećak br. 29.** – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 205x90x10 cm.
- Stećak br. 30.** – vjerojatno sanduk, utonuo, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
- Stećak br. 31.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 210x90x60 cm.
- Stećak br. 32.** – sanduk, utonuo, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.
- Stećak br. 33.** – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 210x120x30 cm.
- Stećak br. 34.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 200x110x50 cm.
- Stećak br. 35.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 170x90x50 cm.
- Stećak br. 36.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 220x100x40 cm.
- Stećak br. 37.** – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 185x80x30 cm.
- Stećak br. 38.** – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 186x100x28 cm.
- Stećak br. 39.** – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,
  - dimenzije stećka su: 120x50x25 cm.

Stećak br. 40. – sanduk, sjeverna strana stećka zasuta zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 188x95x40 cm.

Stećak br. 41. – vjerojatno sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 100 cm.

Stećak br. 42. – vjerojatno sanduk, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 43. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 187x83x65 cm.

Stećak br. 44. – vjerojatno sanduk, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 45. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 166x70x26 cm.

Stećak br. 46. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 195x110x5 cm.

Stećak br. 47. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 157x70x40 cm.

Stećak br. 48. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 166x113x40 cm.

Stećak br. 49. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 145x57x40 cm.

Stećak br. 50. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x90x10 cm.

Stećak br. 51. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

Stećak br. 52. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 155x70x30 cm.

Stećak br. 53. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x100x43 cm.

Stećak br. 54. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 178x68x23 cm.

Stećak br. 55. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad- istok,

- dimenzije stećka su: 182x116x12 cm.

Stećak br. 56. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 57. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 177x76x12 cm.

Stećak br. 58. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 195x87x10 cm.

Stećak br. 59. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x80x70 cm.

Stećak br. 60. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x112x21 cm.

Stećak br. 61. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 184x112x40 cm.

Stećak br. 62. – sanduk, ukrašen, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 195x80x67 cm.

Na gornjoj površini stećka, u zapadnom dijelu, nalazi se stilizirana predstava krsta, rađenog tehnikom reljefnog ispupčenja i udubljenja.

Stećak br. 63. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x100x65 cm.

Stećak br. 64. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x106x30 cm.

Stećak br. 65. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x74x30 cm.

Stećak br. 66. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 170x75x36 cm.

Stećak br. 67. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 140x77x30 cm.

Stećak br. 68. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 198x80x44 cm.

Stećak br. 69. – sanduk, ukrašen, oštećen sa bočne južne strane, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 170x67x55 cm.

Osim postolja, stećak je sa čeonih i bočnih strana stepenasto obrađen u dvije razine, dok treći predstavlja gornju površinu stećka.

Stećak br. 70. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 176x55x23 cm.

Stećak br. 71. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 175x88x10 cm.

Stećak br. 72. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x118 cm.

Stećak br. 73. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x80x28 cm.

Stećak br. 74. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 147x86x30 cm.

Stećak br. 75. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 168x74x34 cm.

Stećak br. 76. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 168x75x22 cm.

Stećak br. 77. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x54x13 cm.

Stećak br. 78. – sanduk?, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, zasut zemljom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 155 cm.

Stećak br. 79. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 176x63x17 cm.

Stećak br. 80. – sanduk, ukrašen, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 176x70x20 cm.

Na gornjoj površini stećka, u zapadnom dijelu, nalazi se motiv krsta, čiji je uspravni krak duži, dok su poprečni manji, jednake dužine i od središta ka vrhu se neznatno šire. Gornji vertikalni dio krsta je u obliku polujabuke. Ukrašen je rađen u vidu reljefnog ispupčenja.

Stećak br. 81. – sanduk, ukrašen, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x65x10 cm.

Na gornjoj površini spomenika nalazi se reljefno ispupčenje, polukružnog oblika. Obraslo je mahovinom i nije moguće utvrditi šta predstavlja.

Stećak br. 82. – sanduk, sa sjeverne strane zasut zemljom, vidljivi dio obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 165x106x43 cm.

Stećak br. 83. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x85x26 cm.

Stećak br. 84. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x63x40 cm.

Stećak br. 85. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 86. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 74 cm.

Stećak br. 87. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x23 cm.

Stećak br. 88. – sanduk, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 183x97x37 cm.

Stećak br. 89. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 175x77x12 cm.

Stećak br. 90. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 155x3 cm.

Stećak br. 91. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 146 cm.

Stećak br. 92. – sanduk, sa sjeverne strane zasut zemljom, vidljivi dio obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 154x70x36 cm.

Stećak br. 93. – stećak, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 94. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 95. – sanduk, sa sjeverne strane zasut zemljom, vidljivi dio obrastao lišajevima i mahovinom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 195x110x40 cm.

Stećak br. 96. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 158x14 cm.

Stećak br. 97. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 150x80x13 cm.

Stećak br. 98. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok.

Stećak br. 99. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 120x55x9 cm.

Stećak br. 100. – sanduk?, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 182x80x6 cm.

Stećak br. 101. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 165x60 cm.

Stećak br. 102. – sanduk, utonuo, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 148x80x6 cm.

Stećak br. 103. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 130x65 cm.

Stećak br. 104. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 123x70 cm.

Stećak br. 105. – sanduk?, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 130x70x12 cm.

Stećak br. 106. – sanduk, utonuo, zasut kamenjem i zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 160x70x19 cm.

Stećak br. 107. – sanduk, sa sjeverne strane utonuo, zasut kamenjem i zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 150x80x33 cm.

Stećak br. 108. – sanduk, utonuo, zasut zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 120x70x13 cm.

Stećak br. 109. – sanduk, utonuo, zasut kamenjem i zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 190x100x28 cm.

Stećak br. 110. – sanduk, utonuo, zasut kamenjem i zemljom, obrastao lišajevima i mahovinom, prekriven humusom i travom, orijentiran u pravcu zapad – istok,

- dimenzije stećka su: 180x80x23 cm.

3. Dosadašnja zakonska zaštita

U Prostornom planu BiH do 2000. godine na području općine Konjic, kao spomenik III. kategorije uvršteno je 69 lokaliteta, nekropola sa stećcima (3018 stećaka) bez preciznije identifikacije.⁹

Prema evidenciji Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, u naseljenom mjestu Argud u Bjelmićima, općina Konjic, evidentiran je lokalitet sa stećcima pod sljedećim nazivom:

- **Nekropola stećaka Kunja, Argud, Konjic.**

Srednjovjekovna nekropola. Na lokalitetu Kunja, sačuvano oko 80 stećaka. Kasni srednji vijek.

Navedeno dobro nije bilo upisano u Registar spomenika kulture Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine.¹⁰

4. Istraživački i konzervatorsko-restauratorski radovi

Istraživačke radove u smislu evidentiranja i prikupljanja podataka o stećcima vršili su Pavao Anđelić¹¹ i Šefik Bešlagić.¹²

Konzervatorsko-restauratorski radovi nisu poduzimani.

5. Stanje dobra

Uvidom na licu mjesta, dana 29. listopada 2014. godine, ustanovljeno je slijedeće:

- stećci na lokalitetu Kunja smješteni su sa desne strane puta koji vodi od

⁹ Skupina autora, *Prostorni plan Bosne i Hercegovine, faza b – valorizacija, prirodne i kulturno-historijske vrijednosti*, Institut za arhitekturu, urbanizam i prostorno planiranje Arhitektonskog fakultet u Sarajevu i Urbanistički zavod za Bosnu i Hercegovinu Sarajevo, Sarajevo 1980., str. 52.

¹⁰ Dopis Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-40-4-4073-1/11od 12.10. 2011. godine.

¹¹ Anđelić, dr. Pavao, *Historijski spomenici Konjica i okoline, I, Skupština općine*, Konjic, 1975., str. 195

¹² Bešlagić, Šefik. *Stećci, kataloško-topografski pregled*. Sarajevo: "Veselin Masleša", 1971., str. 325.

naseljenog mjesta Argud prema naseljenom mjestu Svijenča. Ukupno je evidentirano 110 stećaka, od kojih je 6 ukrašenih.

- Materijal od kojeg su stećci rađeni je sedra.
- Na spomenicima se nalaze biljni organizmi (lišajevi i mahovina) u većoj ili manjoj mjeri, pojedini primjerci su oštećeni (odlomljeni pojedini dijelovi stećka po širini ili oštećeni po dužini).

Spomenici su izloženi ubrzanom propadanju uslijed nedostatka redovitog održavanja.

6. Specifični rizici

- dezintegracija lokaliteta zbog dugogodišnjeg neodržavanja,
- nepovoljni utjecaji atmosferalija,
- samonikla vegetacija.

III – ZAKLJUČAK

Primjenjujući Kriterije za proglašenje dobara nacionalnim spomenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02 i 15/03), Povjerenstvo donosi odluku kao u dispozitivu. Odluka je zasnovana na slijedećim kriterijima:

A) Vremensko određenje

B) Povijesna vrijednost

C) Umjetnička i estetska vrijednost

iii. Proporcije,

v. Vrijednost detalja.

D. Čitljivost (dokumentarna, znanstvena, obrazovna vrijednost)

i. Materijalno svjedočanstvo o manje poznatim povijesnim periodima.

E. Simbolička vrijednost

ii. Sakralna vrijednost,

iii. Tradicionalna vrijednost,

v. Značaj za identitet skupine ljudi.

G. Izvornost

i. Oblik i dizajn,

ii. Materijal i sadržaj,

iv. Tradicija i tehnike,

v. Položaj i smještaj u prostoru.

Sastavnim dijelom ove odluke su:

- Imovinsko-vlasnička dokumentacija
  - Kopija katastarskog plana R= 1:2500; za k.č. 1229 i 1230 k.o. Argud, općina Konjic.
- Dokumentacija o prethodnoj zaštiti dobra:
  - Dopis Federalnog ministarstva prostornog uređenja broj; 03-23-2-1354,1355,1356,1367,1368...1373/11 od 27.09.2011. godine, Povjerenstvo je obaviješteno da Ministarstvo ne raspolaže podacima niti dokumentacijom u vezi sa predmetnim dobrom,
  - Dopis Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta broj; 07-40-4-4073-1/11, od 12.10.2011. godine, kojim su Povjerenstvu dostavljeni podatci o evidenciji i statusu prethodne zaštite za predmetno dobro.

- Fotodokumentacija:
  - fotografije postojećeg stanja dobra snimljene su 29.09.2014. godine; fotografirao: povjesničar Zijad Halilović (fotografirano digitalnim fotoaparatom Canon EOS 450D).
- Tehnička dokumentacija:
  - Tehnički snimci postojećeg stanja dobra (skica nekropole, snimak spomenika); dana 29.09.2014. godine mjerili i snimali: Zijad Halilović, suradnik za arheologiju, Eldin Hodžić, pripravnik, i Milka Grujić, vanjska suradnica.

Korištena literatura

Tijekom vođenja postupka proglašenja dobra nacionalnim spomenikom BiH, rabljena je slijedeća literatura:

1971. Bešlagić, Šefik, *Stećci, kataloško-topografski pregled*. Sarajevo: "Veselin Masleša", 1971.
1975. Anđelić, dr. Pavao, *Historijski spomenici Konjica i okoline, I, Skupština općine*, Konjic, 1975.
1980. Grupa autora, *Prostorni plan Bosne i Hercegovine, faza b – valorizacija, prirodne i kulturno-historijske vrijednosti, Institut za arhitekturu, urbanizam i prostorno planiranje Arhitektonskog fakultet u Sarajevu i Urbanistički zavod za Bosnu i Hercegovinu Sarajevo*, Sarajevo, 1980., str. 51.
1982. Anđelić, dr. Pavao, *Teritorijalno-politička organizacija srednjovjekovne župe Neretve i njezino mjesto u širim političkim okvirima u: Studije o teritorijalno-političkoj organizaciji srednjovjekovne Bosne*, Sarajevo, 1982.
2011. Dopis Zavoda za zaštitu spomenika u sastavu Federalnog ministarstva kulture i sporta, broj: 07-40-4-4073-1/11 od 12.10.2011. godine.

www.google earth.com (28. 10. 2014.)

Nositelj istraživanja i izrade Prijedloga odluke:
 Eldin Hodžić, profesor povijesti, vanjski suradnik
 Povjerenstva za očuvanje nacionalnih spomenika